

Табела 5.2. Спецификација предмета *Латински језик 2*

Студијски програм: ОАС класичних наука
Назив предмета: <i>Латински језик 2</i>
Наставници: проф. др Борис Пендел, проф. др Драгана Димитријевић, доц. др Горан Видовић
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 12
Услов: Положен <i>Латински језик I</i> на ОАС класичних наука.
Циљ предмета: Детаљно упознавање са свим сегментима латинске граматике; читање латинских књижевних текстова средње тежине, укључујући поезију.
Исход предмета: Студент ће бити у стању да пасивно и активно употреби основни латински вокабулар (око 2.000 речи), те да уз употребу речника и других приручника разуме, преведе, уочи поруку и протумачи садржај изворног текста на латинском језику.
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава.</i> Курс латинске граматике обухвата систематски приказ латинске фонологије, морфологије и синтаксе. 1. Правилни глагол: основе; типови перф. основе; контр. облици на перф. основи. Сложенице гл. <i>esse</i> и <i>ire</i> (старо и ново, систематизација). Значење гл. времена у инд. Инф. историјски. Сложени глаголи: проверби, слабљене осн. вокала. — 2. Императиви. Неправилности, дефекти, особитости: <i>salve, vale...</i> Сложенице непр. гл. <i>ferre</i> (старо, ново, систематизација.). Непр. парт. фут. Непр. гл. <i>feri</i>; његов однос према <i>facere</i> и <i>esse</i>. Структура именичке синтагме. Конјунктив у независним реченицама. — 3. Главни и редни бројеви (ревизија), њихова синтакса; непр. гл. <i>edo, esse</i>. Дефектни гл. <i>inquam, ajo, fari, veri</i>. Прилошки бројеви. Прилошка употр. редних бројева. Презентни перф. гл. <i>coepi</i>. Предл. конструкције. Сви типови зав. реч. иза намер./захт. <i>ut/ne</i> (и <i>quo</i>). — 4. Делни бројеви; број уз <i>pluralia tantum</i>. Значење и констр. конј. <i>velim (nolim, malim)</i> и <i>vellem (nollem, malle)</i>. <i>Quaeso</i>. Инф. као субј. и као обј. АсI као субј. и као обј. Предикат конструкције. Нез. питања: сви типови, систематизација. — 5. NcI. Герундив (ревизија). Супини (ревизија). Апозиција. Зависна питања и слагање времена у њима. — 6. Акт. перифр. конј. (ревизија). Описивање инф. фут. Инф. на <i>-urum fuisse</i>. Партиципи: систематизација. Атрибутни и предикатни партицип. Предикатни партицип: везани и апсолутни. <i>Cum</i> (старо, ново, систематизација). — 7. Везани партицип: главни типови, укљ. депонентне. <i>Ratus, veritus</i> итд. Апсолутни парт. у аблативу: типови, систематизација. Координатор и координација. Временске реченице иза <i>postquam, ubi, ut, simulac</i>. — 8. Неправилности и особитости у 1. и 2. декл. Доминантни парт. Герунд и замена герунда герундивом (ревизија). Непр. прид. 3. декл. Индеклинабилни придеви. Заменички придеви. Временске реч. иза <i>antequam, priusquam</i> (ревизија). 3. декл.: род именица; осн. правилности и главни изузеци. — 9. Неправ. прид. 3. декл. Неправ. компаративи (ревизија). Неправ. придеви 3. декл.: синкопирани NomSg. Суперлатив на <i>-illimus</i>. Компаратив преко <i>nt</i>. Врем. реч. иза <i>dum, donec, quoad, quamdiu</i> (старо, ново, систематизација). 3. декл. неправ. GenPl. — 10. Неправ. и особитости у 3. декл.; тип ср. рода. 5. декл.: <i>dies, meridies</i>. Изрази са <i>res</i>. Суплетивна, описна копмариција. Комп. без позитива; с двојаким суперл. Елатив, апс. и дупли комп. Реч. иза <i>quod</i>: фактично, уз <i>v. affectuum</i>, узрочно. Узр. реч. иза <i>quia, quoniam, quando</i>. — 11. Декл. грчких именица. Поименичење прид. <i>Indeclinabilia: mane, fas, nefas. Defectiva casibus</i>. Предл. (старо, ново, системат.). Псеудоприлози. Прил./предл. Доп. реч. (старо, ново, системат.). Неправ. и особитости у 3. декл. — 12. Припрема за прву писмену вежбу; прва писмена вежба. — 13. Адверзативне, конклузивне и експликативне партикуле. Прав. и неправ. грађење начинских прилога. Корелативни зам. прилози. Gen уз именице. Вокали, слогови, квантитети (ревизија). Правилно смењивање слог. квантитета као основ класичног стиха. Схема дактилског хексаметра. — 14. Прав. и неправ. компарација прилога. Егзофора и ендософора (ревизија). Особитости у употреби показ. заменица. Gen уз придеве. Gen уз глаголе. Рашчлањивање и скандирање дактилског хексаметра. — 15. Зам. и прил. с префиксом <i>ali-</i>; његов изостанак. Зам. бинарног и плуралног смисла. Зам. <i>quisque</i> и <i>unusquisque</i>. Dat индиректног објекта. Dat учешћа. Појам цезуре. Најважнији типови цезуре у дактилском хексаметру. Женска цезура и дијереза. — 16. Gen личних зам.: облици и употреба. Директна и индиректна рефлексивност. Асс директ. објекта. Унутарњи објект. Удвајање и суфикс у значењу »год« код зам. и прил. Dat сврхе. Дактилски пентаметар и елегјски дистих. — 17. Узвици. Екскл. употреба речи. Екскл.</p>

acc и AcI. Адвербијални acc простора и времена. Адверб. acc циља и други одговори на питање *quo*. *Defectiva numero*. Диференцијација значења у Sg и Pl појединих именица. Abl средства, узрока. *Ut* послед. типа у адвербијалним реченицама — **18**. Врем. адвербијали у аблативу. Abl. места и други одговори на питање *ubi*. Abl. одвајања и други одговори на питање *unde*. *Ut* после. типа у субјекатско-објекатским реч. — **19**. Abl. немања, порекла, поређења, обзира, начина. Реч. са *quin*. Преглед употребе негација *non* и *ne*; негација *haud* и негативни префикс *in-*. — **20**. Abl. мере, квалитета. Врем. изрази типа *paucis ante/post diebus*. »Календарска« синтакса. Abl. цене. Квантитативни израз (системат.). Погодбени склоп: сви типови; *si, si non, si minus, nisi, nisi forte, nisi vero, sin, sin autem*. — **21**. Атмосф. гл. Безл. гл. душевног расположења (старо, ново, системат.). Гл. у безл. употреби. Безл. пасив. Релат. реч.: антецедент, празни антецедент, без антецедента. Релативно везивање. Пролепса негације: *et non > nec* (ревизија); пред AcI (*ajo, nego*). — **22**. Деонтички и сродни гл./изрази (старо, ново, системат.) и конструкције: *oportet, necesse est...* Најважнији поврат гл. Семидеп. и обрнута семидеп. Релат. реч. рестриктивне и нерестриктивне; идентификујуће и карактеришуће. *Nonnemo, nemo non* итд. — **23**. Особитости употребе актива и пасива. Повратност и пасивност. Адвербијално превођење латинских обрта с глаголом. Свођење независних исказа у индиректни говор. — **24**. Припрема за другу писмену вежбу; друга писмена вежба.

Практична настава. Латинско штиво прилагођено је нивоу и потребама средњег/вишег течаја.

Општа обавезна литература

V. Gortan i dr., *Latinska gramatika*, Zagreb, више издања.

Б. Маневић Шијачки, *Грамматика латинског језика*, Београд, више издања.

М. Дивковић, *Latinsko-hrvatski rječnik*, Zagreb, 1900 (и репринти).

Ј. Ђорђевић, *Латинско-српски речник*, Београд, 1886 (и репринти).

Општа допунска литература

Н. Menge / Т. Burkard / М. Schauer, *Lehrbuch der lateinischen Syntax und Semantik*, Darmstadt 2000.

Ј. Mountford (прир.), *Bradley's Arnold. Latin Prose Composition*, Wauconda (IL), 2005.

Н. Pinkster, *The Oxford Latin Syntax* (Vol. 1), Oxford, 2015.

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 60

Практична настава: 120

Методe извођења наставе: предавања, вежбања (групни и индивидуални рад студената).

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	30
колоквијуми	20	усмени испит	30